

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ ТНПУ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

*Ороновська Л.Д.,
доцент кафедри музикознавства та
методики музичного мистецтва*

Навчально-педагогічна практика студентів Факультету мистецтв у загальноосвітніх навчально-виховних закладах займає одне із чільних місць у освітній програмі здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на мистецькому факультеті за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), Галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, у ЗВО.

Вона є тим узагальнюючим джерелом, з якого студент-практикант повинен черпати свої знання, отримані із усіх (об'єднаних предметів з фаху) в процесі навчання. Теорія музики і сольфеджіо, гармонія і поліфонія, історія зарубіжної, української, сучасної музики і історія мистецтв, хорознавство і хоровий клас, педагогіка, психологія і методика музичного виховання, музична педагогіка, аналіз музичних форм, музично-педагогічні технології - всі ці предмети в на фінальному етапі повинні бути спрямовані на підготовку ерудованого майбутнього фахівця для сучасної загальноосвітньої НУШ [1].

Педпрактика студентів є основною ланкою, яка з'єднує факультет і загальноосвітню школу, навчально-виховний заклад. Вона чітко визначає основні завдання, які стоять перед студентами-практикантами: дати загальне уявлення про систему навчання і виховання дітей в загальноосвітній школі; знайомить з різними системами музичного виховання та різноманітними видами діяльності шкільного вчителя музичного мистецтва, відповідно до викликів освітньої концепції сучасної мистецько-педагогічної школи.

Завдання курсу «навчально-педагогічна практика»:

- Виховати у студентів любов до професії вчителя музичного мистецтва загальноосвітньої школи, стимулювати потяг до вивчення дисциплін фахово-педагогічного циклу, до удосконалення своїх педагогічних і музичних здібностей;

- Дати студентам загальне уявлення про систему навчання і виховання дітей в загальноосвітній школі, познайомити з різними системами музичного виховання, та різноманітними видами діяльності шкільного вчителя музичного мистецтва, відповідно концепції національної школи;

- Поглибити і закріпити знання, отримані студентами при вивченні дисциплін психолого-педагогічного циклу, методики музичного виховання,

спеціальних музичних предметів, і навчити застосовувати їх на практиці з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів;

- Навчити студентів виконувати функції організаторів, класних керівників, керівників гуртків художньої самодіяльності (хорів, оркестрів, вокальних ансамблів), навчити їх творчо підходити до вирішення завдань виховання школярів, формування їх естетичних смаків і поглядів, розвитку інтересів і любові до музики;

- Навчити студентів самостійно планувати навчально-виховну роботу в загальноосвітній школі;

- Прививати студентам навички уважного і бережливого ставлення до здоров'я дітей з урахуванням принципів охорони дитячого голосу;

- Розвивати у студентів навички науково-дослідної і науково-методичної роботи, вести спостереження і грамотно аналізувати урок музичного мистецтва [3].

За час практики студенти виконують такі види робіт:

- продовжують знайомитися із навчально-виховним закладом (бесіди із адміністрацією, вчителями-класоводами, вчителями з окремих предметів музично-естетичного спрямування, методистами, вихователями); продовжують вивчати матеріально-технічну базу школи, зокрема, кабінетів музичного мистецтва та спеціалізованих класів (наприклад, образотворчого мистецтва, комп'ютерного класу тощо), аналізують план роботи навчально-виховного закладу, класоводів та керівників мистецьких колективів, вчителів з окремих навчальних предметів; на основі цього аналізу самостійно складають свій план роботи;

- вивчають класний колектив із використанням сучасних експериментальних методик та інноваційних підходів, складають його психолого-педагогічну характеристику;

- проводять позакласну мистецько-виховну, навчально-пізнавальну роботу (загально-розвивального спрямування, з окремих предметів, за інтересами) із урахуванням сучасних досягнень спеціальних та психологічних наук, забезпечуючи при цьому виховуючий характер навчання, розвиток пізнавальної активності і творчих здібностей учнів, міцне і глибоке засвоєння й застосування знань на практиці, відвідують і аналізують уроки та позакласні форми роботи керівників музично-виховних колективів, інших студентів, аналізують навчальні програми та навчально-методичну літературу, виготовляють дидактичні матеріали, виконують усі функції класовода та керівників мистецьких колективів навчально-виховного закладу;

- організують систему роботи з національного виховання школярів та формування класного колективу;

- самостійно готують психолого-педагогічну характеристику колективу класу;

- проводять роботу із батьками учнів: виступають на батьківських зборах з питань виховання дітей у сім'ї, беруть участь у засіданнях батьківського комітету, роботі батьківського лекторію, у пропаганді психолого-педагогічних знань серед населення; проводять родинні музично-виховні заходи;

- проводять методичну і науково-дослідну роботу;

- систематично аналізують свою практичну діяльність і досвід навчально-виховної роботи вчителів, беруть участь у роботі методичних семінарів, засіданнях методичних об'єднань вчителів музичного мистецтва, вчителів з окремих навчальних предметів, у проблемних семінарах, які проводять керівники педпрактики, збирають матеріали з теми творчих бакалаврських робіт, готують звітну документацію і методичні матеріали для кабінетів факультету, про що доповідають на підсумковій конференції (де презентують фото-та відео документацію) [2, с. 54].

На основі актуалізації теоретичних знань і позитивного ставлення до учительської професії під час практики студенти повинні оволодівати такими вміннями та навичками:

1) діагностувати та проектувати результати навчання і виховання із урахуванням особливостей учня та колективу класу в цілому;

2) визначати конкретні навчально-виховні завдання, виходячи із загальної мети національного виховання та враховуючи вікові, індивідуально-типологічні особливості учнів і психолого-педагогічні особливості колективу;

3) здійснювати перспективне та поточне планування педагогічної діяльності;

4) забезпечувати раціональне керівництво навчально-пізнавальною діяльністю учнів (ставити і вирішувати освітньо-виховні завдання, обгрунтовано обирати і застосовувати організаційні форми і методи навчання й виховання, використовувати різноманітні засоби навчання й виховання, встановлювати міжпредметні зв'язки, підвищувати ефективність контролю за розвитком учнів тощо);

5) проводити мистецько-виховну роботу з учнями і спрямовувати процес виховання на формування у молодших школярів національної свідомості, рис і якостей громадянина держави Україна.

За розкладом педагогічної практики викладачі-предметники (основний інструмент, диригування, сольний спів) разом з методистом із спеціальності відвідують залікові уроки музичного мистецтва своїх студентів, з наступним рецензуванням, та наданням методичної допомоги. Така організація роботи значно покращує якість проведених здобувачами першого рівня вищої освіти,

уроків музичного мистецтва, мистецтва та мистецько-виховних заходів, лекторії, мистецьких проектів [4].

На факультеті не порушується навчально-виховний процес, згідно розпорядження деканату та нових навчальних планів: систематично проводяться лекційні та практичні заняття, студенти займаються самостійною роботою, системно налагоджена робота творчих колективів факультету.

Отже, навчально-педагогічна практика на Факультеті мистецтв дає можливість студентам глибше вникати в життя загальноосвітніх шкіл міста, зокрема базових, формує професійно-педагогічні якості майбутнього фахівця, закріплює і конкретизує теоретичні знання, розвиває пізнавальні і творчі можливості кожного здобувача першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), Галузі знань 01/ Освіта / Педагогіка, зокрема.

Список використаних джерел

1. Боднар А.Д. Педагогічна практика студентів. / А.Д. Боднар. К.: Вища школа, 1992 р.
2. Задесенець М.П. Педагогическая практика студентов. / М.П. Задесенець. К.: Вища школа, 2017 р.
3. Апраксина О.О. Методика музыкального воспитания в школе М.: Просвещение, 1983 р.
4. Падалка Г.М. Учитель, музыка, діти. / Г.М. Падалка. К. Музична Україна, 1982 р.